

[Lysholt Hansen.]

i alt må man dog nok antage, at kurstilpasningerne førte til, at vi blev en lille smulder ringere stillet i konkurrencen over for udlændet.

Alligevel var det rigtigt, at regeringen lod kronen ligge fast. Lige før en overenskomstfornyelse og efter en bølge af prisstigninger, som vi har set det på fødevareområdet, kunne en dansk devaluering have gjort mere skade end gavn ved pris- og lønforhøjelser, som mere end opvejede de konkurrencemæssige fordele, vi ville få ved en kronenedskrivning. Dertil kom, at vi havde en afgørende interesse i, at EFs bestræbelser på valutaområdet lykkedes, så den europæiske højkonjunktur kunne opretholdes, og samtidig sikrede det os den fornødne forståelse for vore landbrugsproblemer.

Dette leder mig over på område nr. 3, hvor det i dag går godt, men hvor ingen ved, hvor længe det varer, nemlig EFs landbrugspolitik. Jeg skal ikke overdrive risikomentet, men også her gælder det om at udnytte mulighederne, mens vi har dem.

Hvad er det så, der hindrer os i at udnytte vore muligheder? Hvorfor mangler vi evnen dertil? Ja, der er mange forklaringer, men lad mig holde mig til tre, som jeg anser for væsentlige. For det første det tiltagende boligbyggeri, for det andet den hastige vækst i belåningen af fast ejendom, og for det tredje udvidelsen af aktiviteten inden for stat, kommuner og amtskommuner.

Medens der i 1971 påbegyndtes ca. 47.000 nye boliger, igangsattes der knap 64.000 i 1972, og stigningen hidrører så godt som udelukkende fra parcelhusområdet. Noget af forklaringen på denne stigning ligger i de særlige forhold omkring momsrefusionen, noget kan forklares ved den almindelige velstandsstigning, men der er næppe tvivl om, at en del må forklares ved den udbredte forventning om fortsatte prisstigninger. Pengene flygter over i realværdier, og dette presser byggeriet i vejret. Selv om der er en stærk stigning i byggeriets produktivitet, så lægger det alligevel beslag på så megen arbejdskraft og så megen kapital til hjemmemarkedsformål, at det bremser eksportindustriernes udvikling.

Belåningen af fast ejendom er nærmest eksploderet i de seneste år. Medens der tinglystes nye lån for 26 milliarder kr. i 1970,

blev det 33 milliarder kr. i 1971 og 45 milliarder kr. i 1972. Også januar-tallene for 1973 er foruroligende. Jeg har i tidligere finanslovstaler været inde på det uholdbare i denne udvikling. Her skal jeg blot nævne, at når inflationen skaber plads til nye lån i gamle ejendomme, så får en række mennesker ny købekraft, uden at der ligger ny produktion bagved. Herved styrkes hjemmemarkedet på eksportmarkedets bekostning.

Endelig kan man konstatere, at væksten i det offentlige aktivitet, herunder det offentlige personaleforbrug, også har lagt hindringer i vejen for eksporterhvervenes udvikling.

Disse tre forhold forklarer også, hvorfor vi har problemer med prisniveau og med betalingsbalance. Det kan siges med mange ord, men lad mig nøjes med at konstatere, at efterspørgselspresset bliver for stærkt, så det formentlig medfører et betalingsbalanceunderskud i 1973 på 2,5-3 milliarder kr., medmindre der gribes ind. Der bør naturligvis gribes ind, og det er også det, der sker bl. a. med de besparelser, som vi netop har stemt om. På boligområdet er der lagt en ramme for de tilsigtede statsfinansielle besparelser. Det afgørende er imidlertid, at der tilvejebringes en langsigtet boligløsning, som sikrer et boligforbrug af en rimelig størrelse og hindrer, at der indkasseres inflationsgevinster over lånemarkedet. Dette kan betyde en nedgang i beskæftigelsen inden for byggefagene, men det behøver ikke at blive tilfældet. I stedet for at overføre en del af byggeindustriens arbejdere til eksportindustrien kan man gøre en del af byggeindustrien til eksportindustri, så arbejderne kan blive, hvor de er. Danske typehuse og byggelementer skulle nok kunne sælges til udlandet.

Inden for den offentlige sektor og især inden for statens område er der taget skridt til væsentlige indgreb over for anvendelsen af personale og penge. Der er skåret meget dybt, ikke mindst i budgetoverslaget for 1974-75, så hovedinteressen nu må samle sig om de mere langsigtede foranstaltninger. Afgørende er det at få styr på de lovbundne udgifter. Dette kræver dels et løbende lovrevisionsarbejde, dels et budgetsamarbejde imellem staten, kommunerne og amtskommunerne. Dette samarbejde er indledt, og